

શિક્ષણ શિખર - ૨

૮૨૮૩

૪૪ ૨૦. ૧૨૩-૨૧ ^{૨૦} *Am...*

બીજી યોગદીનો *Rep...*
ડિક્શનરી શિક્ષક.

ભાગ ૨.

૪-૫-૧૯૨૧

4
1921

હનનલાલ માતીરામ શાહ.
[કિમત અઢી આના.] શાહપાર સુરત.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાયિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૫૨૫૩ વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ડિક્શનરી રિફરેન્સ

વિષય મેથેમેટિક્સ : ભાગ : ૧

બીજા ધોરણના

અંકગણિતનાં મનોયત્ન

ભાગ ૧ વિષે.

ગુજરાત કોલેજના ગણિતના પ્રોફેસર સાહેબ
રા. રા. જ્ઞાલાલ ચીમનલાલ સ્વામીનારાયણ
શું કહે છે ?

“આપના તરફથી અંકગણિતનાં મનોયત્ન
ભાગ ૧. એ નામનું પુસ્તક મળ્યું છે. તેમાં નાનાં
બાળકો માટે સાદા, સરલ અને સુંદર દાખલાઓ-
નો સંગ્રહ કરવામાં આવ્યો છે, દરેક હિસાબ
રમુજ છે અને તે ગણવામાં બાળકોને રસ પડશે
એમાં સંશય નથી. આવું સારું પુસ્તક બહાર
પાડવા માટે ધન્યવાદ વટે છે.”

અમદાવાદ કડવા પોલ તા. ૨૩મી જુન ૧૯૧૬

જી. પી. દલાલ. મોરબી. વી. સ્કૂલ. સુપરિન્ટેન્ડન્ટ.
પત્રક નંબર ૪૧. તા. ૧૯-૧૧-૧૪ના પત્રમાં લખે છે કે-

“તમારા તરફથી “ સુખગણિત શિક્ષક ” નામનાં
શિક્ષણવાર પુસ્તકો મળ્યાં તેનું સાધનત અવલોકન કરતાં મને
બહુ આનંદ થયો છે.

પ્રાથમિક સ્કૂલોના નવાં સુધરેલા અભ્યાસક્રમ પ્રમાણે
સુખગણિત વિષયનું શિક્ષણ સરલતાથી આપવાના
દેખ્ય હેતુને લક્ષમાં રાખીનેજ આ પુસ્તકો લખ્યાં
જે એમ પ્રદર્શિત થાય છે. તેનો ઉપયોગ કરવાથી
શિષ્યોની સમજશક્તિ તેમજ સ્મરણશક્તિ
ઘટી રીતે કેળવાશે તેની સાથે અંગ્રગણિતનાં
વિશાળ વિષયમાં પણ તેમને તે બહુ મદદરૂપ
થઈ પડશે. એમ હું માનું છું ને આશા રાખું છું કે
તમારા શિક્ષકો આવાં પુસ્તકોને પ્રમાણ ગણી ઉદાર
રિતેજન આપશે.”

—સુરત શહેર તથા ચોર્યાસી તાલુકાના—

“ભૂગોળ શિક્ષક” વિષે.

રા. બા. કમળાશંકર પ્રાણશંકર ત્રિવેદી. બી. એ.

પ્રે. રા. ટ્રે. કોલેજના માનિ પ્રિન્સિપાલ સાહેબ.

પોતાના તા. ૨૨-૬-૧૫ ના પત્રમાં લખે છે કે:-

“તમોએ મોકલેલું “સુરત શહેર તથા ચોર્યાસી
તાલુકાનો “ભૂગોળ શિક્ષક” નામનું પુસ્તક જોઈ ગયો
છું. સુરત શહેરની ભૂગોળ શીખવવામાં શિક્ષકોને
તે ઉપયોગી થઈ પડશે.”

બીજી ચોપડીના
❖ ડિક્ટેશન શિક્ષક. ❖
ભાગ ૨.

રચનાર:-છગનલાલ મોતીરામ શાહ.
“મુખગણિત શિક્ષક”ના કર્તા
શાહપોર-મુરત.

પ્રસિદ્ધ કર્તા-છગનલાલ મોતીરામ શાહ.
પ્રસિદ્ધ કરવાનું ઠેકાણું-શાહપોર-મુરત.

સવ હક સ્વાધીન.

નકલ ૨૦૦૦.

મુદ્રારેલી આવૃત્તિ ૪થી

મુરત મહાના પુલપર પાણીની ટાંકી પાસે આવેલા ‘શંકર’
પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં નારાયણરાવ લક્ષ્મણરાવ નીકમે છાપ્યો.

દેખુઆરી] કિંમત અઢી આના. [સને ૧૯૨૧

બીજા ધોરણ માટે

શીખવા શીખવવાનાં સર્વોપયોગી સરળ

સસ્તાં પુસ્તકો

એકવાર વાપરી ખાતરી કરવા ખાસ લક્ષ્યમણ છે.

અંગ્રજીતનાં મનોચત્ર લાગ ૧. ચાર આના.

ડિક્ટેશન શિક્ષક લાગ ૨. અઢી આના.

મુખ્યગણિત શિક્ષક લાગ ૩. પોણા બે આના.

મુરત શહેર તથા ચોર્યાસી તાલુકાનો

ભૂગોળ શિક્ષક અઢી આના.

બીજી ચોપડીના અર્થની નોટ ચાર આના.

ચોર્યાસી તાલુકાનો નકશો બે આના.

ચોર્યાસી તાલુકાનો ભૂગોળ શિક્ષક દોઢ આના.

છગનલાલ મોતીરામ શાહ. શાહપોર-મુરત.

છગનલાલ મોતીરામ શાહ, કૃત
બીજી ચોપડીનો ડિક્ટેશન શિક્ષક
પાઠવાર અધરા શબ્દો.

પાઠ ૧.	નાહવાના.	સરજ્યાં	ચંદ્ર.
પરમેશ્વરે.	ધોવાના.	કળાતું.	ઊડી.
કર્યું.	ઓસરી.	સઘળું.	મોઢું.
વટેમાળું.	તડકે.	દયાળું.	ખુણાખાંચાં
ભક્તિ.	ટાઢ.	સરજ્યું.	ખોળે.
પૃથ્વી.	ઉડાડવા.	હોશિયાર	ભક્ત.
ધર્મશાળા	અજવાળું.	યાદ.	ધ્યાન.
બનાવ્યો.	ઘોર.	પાઠ ૨.	ગવૈયાઓ.
સુથારે.	અંધારું.	વર્ણન.	દાતા.
બાંધ્યું.	મટે છે.	ભ્રમર.	રેડું.
કડીઆ.	વાર.	પૂર્વ.	મુલ્લાં.
મધમધે.	ચંદ્રમા.	ઝગઝગાટ.	બાંમ.
ફૂલ.	ઊંજે છે.	કુકડા.	ઉદય.
કયાંથી.	ઝગઝગે.	પુટડા.	અંધકાર.
આધરમાં.	ઉભસ.	મધુર.	મૂં મૂં.

પત્ર.	પોપ.	ચોમાસું.	ભાઈભંધ.
ઉમંગી.	મહા.	અશાડ.	એકઠા.
પંખેરું.	પતંગ.	આવણુ.	ગાડી.
ઢોર.	ઉતરાણુ.	ભાદરવો.	ઠઠ.
ભૂલ.	શિઆળો.	આસો.	વિખુટા.
તૂલ.	રત.	ઝાડપાન.	છેડેથી.
ટોળે.	ઉનાળામાં	ખૂખ.	કંસારાની.
માત.	ફાગણુ.	ખળેવ.	તાંખા.
પાઠ ૩.	સૂદ.	દસેરા.	પિત્તળનાં.
ઋતુ.	પુનેમ.	પર્વ.	સુખડીઆનાં
મહીના.	વદ.	ઠીક.	હાટ.
આવણુ.	પખવાડીઆં	કાઢ્યા.	પેંડા.
વસ્ર.	તિથિઓ.	પાઠ ૪.	કોપરાપાક
દિવાળી.	પંદરમી	મેળો.	મિઠાઈ.
કારતકી.	અમાસ.	ગોકળઆઠમ	ખડકેલી.
તહેવાર.	ત્રીસ.	તૈયાર.	ખરાદી.
કારતક.	ચૈત્ર.	ઘોઁલાં.	લકકડ.
કયા.	વૈશાખ	કડકડતા.	પતંગ.
માગશર.	જેઠ.	રસ્તે.	ઘોડીઆ.

સુરત શહેર તથા ચોર્યાસી તાલુકાનો ભૂ. શિ. અદી આના. [૭

રંગેલાં.	પુતળી.	તૂટી.	ઝાલ્યો.
રમકડાં.	કૂદતી.	ધાસ.	ધોલો.
પુષ્કળ.	પાઠ પ.	રાસ.	ચોઢી.
દીઠી.		હલાવીશું.	કાઢી.
સુતરાઉ.	નઠારી.	દોસ્ત.	પ્રેમ.
રેશમી.	સોખત.	તેટલામાં	ઠામ.
ઊનનું.	સજ્જડ.	પછવાડેથી.	ભાગ્યશાળી.
શણનું.	ઘેલો.	રખવાળે.	વિધા.
સરૈયા	ગાંડો.	ઝપાટો.	પાઠ ૬
હાંડી.	ડાહ્યો.	લગાવ્યો.	
આરસા.	પટેલ.	નાસતો.	રખડેલ.
લીલાં	શેખી.	થડ.	લાલચંદ
અંજર	ઝાંપો.	માથું.	શેઠ.
નારંગી.	બોરડીનાં.	અથડાયું	શેઠાણી.
દ્રાક્ષ.	ખાસાં.	છુંદાઈ.	વયે.
ચોમાનમાં.	ઠીકરું.	લોહીલોહાણ.	આનંદ.
મદારીઓ.	નિશાન.	લપડાકો.	વધાઈ.
સિપાઈઓ.	તાકીને.	ખચ્યો.	સાકરખા.
પૂદડી.	દગલા.	નાઠો.	પુત્રનાં.

૮૧ પાંચમા ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” ત્રણુ આના.

ઓવારણાં.	ટાણું.	ગાડરાં.	શિકારી.
ફાઈપગણું.	મસ્તીમાં.	માંદું.	પ્રાણીઓ.
લાડકવાયો.	હાતાલાતી.	ખચ્યું.	જળવવા.
ભેટ.	લાત.	થાકી જાય.	અજણ્યું.
લાડીલો.	તંમર.	ખાંધે.	અભાગીડિં.
ઉછરવાથી.	ભેંકડો.	ઝાકમાં.	પાઠ ૮.
કુટેવ.	તાણુતો.	વાંસળી.	
શીખ્યો.	પહોંચાડ્યો.	હુંડમાં.	અહીં.
અટક્યાળાં	હાડવૈદ.	ઉંધે.	કેદ.
લડાઈ.	ખદખદતો.	જતન.	ખાપુ.
વિચાર્યું.	ઓસડ.	ઉચી.	ગોંધતો.
છલાજ.	ઓસડવેસડ.	પિવાડતો.	ખંદીખાનું.
વંઠી.	પાઠ ૭.	જળવાતો.	ચાંદનીમાં.
સીધું.		વિચાય.	છુટું.
શેરી.	જક્કી.	ધણી.	મધપુડામાં.
ચૌટામાં.	ઘેટું.	સાચવણ.	કૂદવું.
રઝળતો.	વાછરડાં.	ખદલ,	સારં.
દિવસ.	પાડાં.	વાધ.	ઠરેલ.
મધેડાનું.	લવારાં.	વર.	નાદાન,

બીજા પાઠશાળાનો "મુખ્યમંત્રિ-શિક્ષક" પોતાના બે આના. [૬

સપડાઈ.	સહેજ.	તપાસી.	લીડયો.
સમજાવ્યું.	છેડાજ.	વરઘોડામાં.	છટ્ટી.
જક.	ભાગ્યે.	પાટલુન.	નિર્ધાર.
ઉંઘ્યાં.	આડાશપાડાશ	પહેર્યાં.	ખંતથી.
સટકી.	ભાઈભાંડુ.	ટોપી.	ચમદાઈને.
ઠેકવા.	કંસાર.	ઘાલ.	અનંત.
કોતરમાં	જમણ.	પાઠ ૧૦.	પાઠ ૧૧.
તરાપ.	પીરસેલી.	ચત્ત.	ચકભિલ્લુ.
ઝલીલીધું.	થાળી.	તૂટેલ.	કચ્છ.
બોડમાં.	ઊંઢ ઊંઢ	તાંતણે.	નંખર.
શિખામણ.	વીંછી.	શર.	સાથ.
કમોતે.	કરડયો.	ચઢવા.	ઠસવી.
પાઠ ૯.	ચીસ.	માટ.	ગુરુજી.
રિસાળ.	ઢોંગ.	ઘાટ.	ડરાવ્યા.
મુદ્દલ.	વેદના.	હેઠે.	અછતસિંહ.
હઠીસીંગ.	પસ્તાયો.	ફાવ્યો.	ઠાકોર.
નાહતાં	રીસ.	હિંમત.	રામશંકર.
રિસાય.	રિસાવાની	હોંસથી.	ભિલ્લુ.

૧૦] પહેલા પોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” હોઠ આનો.

ઠયાં.	ડાખી.	ડગવા.	કરડી.
ખહાદુરસિંહ.	બૂલથાપ.	પાઠ ૧૩.	ખગાડો.
શિવશંકર.	ટપોટપ.	ભમરો.	દુભવો.
કિલ્લો.	શાખાશ.	મધમાખી.	નુકસાન.
હુમલો.	પાઠ ૧૨.	અધુ	મધપુડામાં.
ગઢ.	દૃઢ.	સ્વાદે.	નવાઈ.
આસરે.	છુદીની.	ગણગણતી.	નડે.
લીટો.	ભાઈમંધ.	કુટુંબનાં.	બુરં.
ચક્કરમાં.	પાંરે.	મીઠું મીઠું.	પેઠે.
દોડાદોડ.	ગેડીદડા.	છંછેડે.	ઉપયોગમાં.
બૂમી રહ્યો.	ડગલું.	ડંખીએ.	ચાહશે.
બુદો.	પીતરાઈ.	પીઠ.	પાઠ ૧૪.
થાકયો.	બખ્યો.	મુલકમાં.	માટીનાં.
ઉડાડયો.	થોભ.	સોહામણી.	પુતળાં.
પેંતરા.	ખાતરી.	ભપકાદાર.	મેસાળ.
જમણી.	સુતું.	દેખાઓ.	મેળાઈ.
દોડ.	પાળ્યું.	ઉલટા.	ધાન્યથી.
પર.	મિત્ર.	માલમતા.	ટાઢી.
જોસથી.			

ત્રીજી ચોપડીનો “ડિક્શન શિક્ષક” ત્રણ આના. ૧૧

અંગેડી.	જણાવ્યો.	મૂકેલું.	દર્પણ.
પોંક.	છાતી.	દીકું.	શ્રીરામ.
ચટણી.	દાખ્યો.	પરણાવી.	કૌશલ્યા.
મોજમજા.	પાઠ ૧૫.	સહીઅરો.	ઊઠ્યો.
વહેંચી.	દીંમલી.	વિવાહમાં.	ધમ્મ.
તલપી.	ઝૂટવી.	વાળું.	નાનકડા.
ઉલટભેર.	સરીપડ્યો.	કદા.	રૂપાળા.
ઠેસ.	ચીથરાંની.	સંતાપ.	ગભરાટમાં.
ભાંચું.	પછાડીએ.	ચેન.	ફાંફાં.
ઘોતલીમાં.	ખેંચતાણ.	શોક.	માર્યાં.
ફૂટી.	વેળાસર.	નિંદે.	ગણકાર્યું.
હોંસભેર.	શણગારવી.	ખળવતાં.	સર્વે.
દોડ્યો.	ચોટલો.	સંપ.	ડસકાં.
ભાંગેલું.	ઘરેણાં.	લેશ.	રોણ.
વહેંચી.	અપાંચું.	કલેશ.	બરી રાખ્યું.
ફૂટ્યું.	ભેંચેલું.	કદીએ.	ખીજવાયા.
ફૂટેલું.	ક્યારે.	પાઠ ૧૬.	ગોદમાં.
પસ્તાયો.	કખાટમાં.	રામચંદ્રજી.	મધુર.
સાળું.			હાલરડું.

૧૨૧ ત્રીજી શાખાની "ડિક્શન શિક્ષક" ત્રણ આખા.

દશરથ.	છોકરાંછૈયાં.	પાઠ ૧૮.	વિચાર.
વજ્રયું.	ધન્વર.		બદલે,
પ્રધાનનો.	આધાર.	હાશિયાર.	પસંદ.
મંગાવ્યા.	આંગણામાં.	ગાડં.	છાપખાનાવાળા
સૌ	નોળીઆનું.	સ્ટેશન.	ગોઠવણ.
ઠેકાણે.	તરફડતું.	સદેશો.	જણાવ્યું.
પાઠ ૧૭.	ઉછેરી.	સોંપ્યાં.	આગગાડી.
	જન્મ.	પહોંચાડી.	સરનામું.
વિચાર્યું.	સુવાડી.	ખોડંગતો.	મિત્ર.
પ્રાલણ.	સાંપી.	દુઃખ.	સડકથી.
વિદ્યાર્થી.	લોહીઆણું.	દુઃખી.	છુટો.
મૂખ.	મોઢું.	મદદ.	ફેંકળે.
નેહું.	ગુસ્સો.	પાળ્યો.	નીમેલે.
ધણી.	ભાંગીતૂટી.	નવાડયો.	ઠેકાણે.
ધણિઆણી.	પસ્તાઈ	હુંફાણું.	ખડખડાટ.
કચરોપુંજે.	અભાગણી.	પાથરી.	સિસોટીનો.
ભણાવતો.	પસ્તાઈ.	ચોથાચે.	દ્વરથી.
ગુજરાન.	અભાગણી.	દીપડા.	પુછડી.
પેટ.	પસ્તાય.	શીખવવાનો.	સંતાડી.

પંપાળીને.	વચ્ચે.	ભણેલા.	સંભાળ.
ઠરાવ.	ઢીમણું.	હોશિયારી.	બહલાઈ.
ફેંકયું.	હડસેલી.	નીમણુક.	દીલગીરી.
સઘળાં.	ચઢાબ્યો.	હુકમ.	નીમ્યો.
ફેળબ્યો.	બઝાડી.	શાહબઢા.	મીઆં.
મિનિટ.	બવડાબ્યા.	શાહબઢીઓ	રદ.
ઝપાટાબંધ.	માન્યો	વાતચીત.	પાઠ ૨૧,
બબરદાર.	પાઠ ૨૦.	ચીતરામણ.	આંધળો.
પાઠ ૧૯.	પાદશાહ.	તહેનાતમાં.	લંગડો.
દોરડું.	સુબો.	હેત.	ઢેકાઢળીઆ.
હીંચકા.	ઓઢો.	છોકરવાદી.	ઢોકે.
રીતસર.	બઝીફા.	પૂછયું.	ગબરાયો.
હિંચોળે.	રૈયતને.	ધારું છું.	પક્ષી.
બિચારો.	ખંત.	સમજીતી.	કોહલાં.
ઉલટું.	શરીરે.	ચઢેલો.	કુતરાં.
તોફાની.	મજસુત.	ફરજદો.	હમણાં.
ખસેડી.	દેખાવડો.	અજા.	ખેંખારો.
ખાંધ્યો.		ગુનો.	સાંભળ્યો.
		વિચાર્યું.	

ચઢાંવશો.	દોડતો.	ઠગ.	બચકું.
પરમેશ્વર.	કિનારો.	અસલના.	બુઢું.
ચોકખું.	કુદકો.	ખરીદ.	ઉચકયાથી.
દુઆ.	અર્ધી.	કર્યું.	અભડાયો.
ખતાવીશ.	મૂલ.	વાટમાં.	ખુદ્લું.
ખભે.	થાક.	કેટલાક.	ભરોસો.
બેસાડી.	ઉભેલો.	અચરજ.	પાઠ રડ.
ધોરી.	અદેખો.	મહારાજ.	મનુભાઈ.
ઉતારીશ.	ભસવા.	હડખાએલું.	ભાનુ.
પહોંચ્યા.	બેઠું.	ગણકારતો.	લડતો.
પાઠ રર.	દેખાતું.	થોડેક.	લખોટો.
પછાડયો.	ભોં ભોં.	બદલો.	ગોળમટોળ.
ભાગ્યાળમાંથી.	મુચ્યો.	દરકાર.	ચળકતો.
હાડકું.	પડાવી.	ઠાવકું.	ચટાપટા.
ચાટે.	ગુમાવે.	જનોઈ.	ખગાડયું.
ધૂળમાં	તાકે.	દેખાઓ.	છીનવી.
દાટે.	પાઠ રડ.	શિકાર.	ખોટું.
પડાવવા.	ત્રણ.	શિકારી.	એટલુંજ.
		હડખાયું.	

કહેવાઈએ.	સંપત.	કહ્યું.	ભસવું.
કહેવાય.	જગન્નાથ.	પરદેશી.	છલંગ.
ભૂલીશ.	પાઠ ૨૬,	સોંપું છું.	ઠેકડા.
પાઠ ૨૫.	છેયેછોકરે.	ખરદાસ	દોડયું.
કુહાડી.	ભરપુર.	ભૂખ્યો.	છોટે.
પિતાની.	ચૈસેટકે.	પરવડે.	વટાવી.
ભાયડો.	હાલત.	વેચ્યો.	ચોપાસ.
ખન્યો.	ખગડતી.	પાઠ ૨૭.	ફેલાએલી.
શાણો.	માણસ.	સાખર.	વજ્યું.
ઝાંપે.	ખૂટી.	ઝરો.	ખડખડાટ.
નિહાળ્યું.	ખૂબસુરત.	પડછાયો.	ઝાલ્યું.
ડર્યો.	ઉમદા.	શીંગડાનો.	વખોડતું.
દીલે.	દેશાવર.	શોભે છે.	સંકટમાંથી.
ચીસ.	મૂળ.	તજર.	ફસાવી.
ઝૂલતાં.	ઠરાવ.	પાતળા.	સમજ.
સૂણી.	રૂપીઆ.	ખડખડવા.	વખાણવી.
વદે.	હૈયું.	લજબ્યું.	પાઠ ૨૮.
સાથ.	પંપાળતાં	લલકારવું.	નકલ.

૧૬] સુરત શહેર તથા ચૌયાંસી તાલુકાનો ભૂ. શિ. અભી આના.

શિઆળ.	ભટ્ટીમાં.	હેતથી.	ધન.
દુઅશ.	ધગધગતા.	ચૌટામાં.	વતન.
ગભરાયું.	ચાંપ્યા.	બેઉ.	છોડયું.
રંગરેજના.	દાઝયું.	રડયું ચડયું.	ઉદેસીંગ.
ભર્યાં.	પાઠ રદ.	ચઢાવી.	દંશેરાનું.
પેઠું.	જેઠ.	ભારેખમ.	મેદાનમાં.
ગભરાટ.	મહીનામાં.	ઉપયોગમાં.	ઓચીંતી.
રંગાએહું.	લગ્ન.	પાઠ ૩૦.	તરાપ.
સિંહ.	દાળ.	આપકર્મી.	ઠેકાવી.
દીપડા.	આણ્યો.	અભેસોંગ.	ઉઠાવી.
પ્રાણી.	વહુને.	બાપકર્મી.	પાડોશનો.
બેસવાનો.	પિએરથી.	રાયપુરમાં.	લશ્કર.
ગભરાશો.	નાનુભાઈ.	મોહનસીંગ.	હિંમત.
પથારી.	ટાંકણે.	માનસીંગ.	લૂણ.
આંગણે.	મેળાપ.	પરણાબ્યો.	ફતેહ.
સોંપ્યું.	ચડ્ઢાડી.	રાજપાટ.	પ્રાર્થના.
ચટાપટા.	નડવા.	સોંપ્યું.	ધંટ.
ડીલ.	મોઘે.	તીર્થમાં.	તડંગધુમ.
કાઢમાં.			નિશાનો.

દુશ્મન.	ફૂદતો.	ચોકખા.	પાઠ ૩૩.
ઠેકડે.	ઠેકડા.	ભૂંડ્યો.	ઉપયોગ.
નાસભાગ.	ચઢાઉ.	ધૂજતો.	ખાલણ.
ભેટયા.	પુલાવી.	સોભાગચંદ.	વાણીઆ.
ગળામાં.	પુલાંચું.	ધરમદાસ.	શહેરમાં.
વરમાળ.	વેઠે છે.	ગુરુજી.	ધંધો.
કુંવર.	પુલાવવા.	ધોએલાં.	રોજગાર.
પહેરામણી.	ઉપરાંત.	ખાદીનાં.	જડતો.
મેળાંચું.	પાઠ ૩૨.	પહેર્યાં.	દેશાવર.
નહિ.	સવારમાં.	ઉનાળામાં.	સાર.
પાઠ ૩૧.	ખરડાએલે.	ઋતુ.	જડયો.
ખળદ.	ભિખારીને.	સાહુકાર.	દોરીને.
દેઠકો.	તળાવડીમાં.	વર્ગ.	સ્ત્રી.
ચર્ચો	ઉતર્યો.	બેદરકાર.	પગલાં.
ફૂદતો.	લપસી.	ચામડી.	ફાટ.
ખાખોચીઉ.	ખરડાયાં.	કસ.	અર્ધાં.
ચમદાઇ.	ઉપકારનું.	બોરીઆં.	ઢંકાએલાં.
ગભરાતું.	હંમેશાં.	ધોનાર.	અંગુઠીઆં.

૧૮] પહેલા ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” હોદ્દા આનો.

જોડવાં.	નવરંગી.	સરજનહાર.	પુવારા.
ઘાલેલાં.	તરુપાન.	પાઠ ઉપ	છાંદે.
નિશાનીઓ.	સિંધુ.	સ્હોય.	ચોટા.
શેલો.	સરિતા.	વનસ્પતિ.	ગુંબર.
ધોળી.	ઘાટ.	વિશાળ.	શોભે.
ધોળણુ.	રણિઆમણી	તંબુ.	ચાંદની
રાજમાર્ગ.	વનવાટ.	તાણેલ.	સ્વાદે.
દુંદુંડું.	શીતળ.	નાળિએરી.	શિખંડ.
વસ્યા.	ઠંડક.	ધબ.	પશ્ચિમ.
ખંતીલા.	સૂર્યનો.	વાવટા.	દક્ષિણ.
પુષ્કળ.	નિર્ધાર.	પલ્લવ.	સુખીઉં.
પાઠ ૩૪.	નાદ.	કોયલ.	પાઠ ૩૬.
પ્રભુનો.	સૂદમાં.	તીતર.	દિશાઓ.
મહિમા.	ચંદ્રતણી.	કપ્પુતર.	પશ્ચિમ.
જગપતિ.	દીસે.	વિશેષ.	ટેકરા
રચના.	મેદાન.	બેશ.	ઝગતો.
સરખાંચાં.	પાન.	કેસુડો.	ઝગમણી.
સંસાર.	કર્ચું.	ઘાળીને.	પૂર્વદિશા.
	ચાવણું.		

પડછાયો.	મુકુંદ.	ખુરસી.	વર્ગ.
કસરત.	દાંડી.	પાઠ ૩૮.	ભરાએલો.
કસરતશાળા.	ઑટલે.		વગડામાં.
આથમે.	નંખર.	સ્ટેશન.	ખૂશ.
આથમણી.	ઠાકેરદાસે.	શીખવશે.	પોપડા.
સામસામી.	સમજણ.	રસ્તો.	નિચાણમાં.
વસ્તુનો.	પુટપટી.	નિશાન.	ચતુરલાલ.
ઉત્તર દિશા.	લંબાઈ.	મુકાબ્યું.	ઢાલ.
દક્ષિણ.	પહેળાઈ.	વીસ.	દહેરં.
ઑળો.	ધ્ય.	લીટીઓ.	ધંધરલાલ.
પીઠ.	ભૂસી	ચાળીસ.	ધન.
હંમેશાં.	મધ્યમાં.	અડકેલાં.	ધશાન.
પાઠ ૩૭.	પગથીઉં.	ઑળંગી.	વહેળાના.
નકશો.	થોરની.	પૂલ.	કાંઠા.
સ્લેટ.	લંબચોરસ.	મથકની.	ભાઈ.
બેસતાં.	દરવાજો.	ગોચર.	ચાલાક.
વિન્યા.	ચઢતી.	પાઠ ૩૯.	પહેંચ્યા.
ખારણમાં.	ગેલેરીઓ.	સહેલ.	ટેકરી.
	ટેબલો.		કચારડા.

૨૦] ખીજ ધોરણનો “મુખ્ય ગણિત શિક્ષક” પોષ્ટા બે આતા.

હોશિયાર.	મુસલમાન.	દાકતર.	આનંદ.
મુગમ.	હવાલદાર	દિવસમાં.	ઢોર.
પાઠ ૪૦.	ઢેડ.	પાઠ ૪૧.	તૈયાર.
અધિકારી.	મામલતદાર.	વનસ્પતિ.	ઘાંધાટ.
શિઆળામાં.	ભરણાનાં.	જુઓ.	પાઠ ૪૨.
રાતે.	તહાટી.	સોનેરી.	લક્ષ્મણ.
વાળુ.	પૂરવા	પથરાઈ.	રામચંદ્ર.
સગડી.	ઠીક.	ધગધગતા.	સ્ટેશન.
મનસુખ.	હરિભાઈ.	અંગારા.	ટાઢ.
મોસાળ.	કાથળી.	ચળકતો.	ઠંડી.
મઝા.	ખેડયું.	અજવાળું.	કુંકાય.
રૂપીઆ.	વહેંચતો.	દાતણપાણી.	મોઢું.
કુવા.	હુંડી.	હળ.	સર્વે.
મંધ.	માસ્તર.	પક્ષીઓ.	ઠરી.
પુરાવી.	ટપાલી.	શોધવાને.	ટિકિટ.
નંખાવવા.	ધોએલાં.	સઘળી-	ગુંગળાઈએ.
બંદોબસ્ત.	રામશંકર.	મધમાખો.	કિઘાડી.
મુખીએ.	વેણીલાલ.	ચૂસે.	ઝપાટો.
	ગેરહાજર.		

તોફાન.	સહેલાઈથી.	છિદ્રો.	લાંબાં.
વરસાદ.	ખડીઆમાં.	થર.	ગાળીને.
નળીઆં.	પાટીઆ.	ઉંઘ.	પતરાં.
ઉથલી.	કુખાવી.	ચાંચવા.	કાતર.
મૂળમાંથી.	કણ.	પાવડા.	જાણું છું.
ઉખડી.	ચોંટી.	ભોંયરામાંથી.	લોટા.
ફેલાઈ.	અક્ષરો.	ખોદીને.	લોટીઓ.
ફળીઉં.	સેકાઉં.	કોથળો.	ચંબુ.
ભૂલ.	પીગળતો.	હકીકત.	નાળચા.
દરીઆ.	ઓગળતો.	પાઠ ૪૪.	તાંખાકુંડી.
ધાન્ય.	ભટ્ટી.	તાંબું.	કથરોટ.
વહાણો.	ગાંગડો.	વાસણો.	બેડા.
ખેંચાઈ.	ચુરો.	પિત્તળનાં.	ઝાંખા.
અકળામણ.	કહાણી.	ધંધો.	માંજીએ.
પાઠ ૪૩.	વિષે.	કંસારા.	ખાઝેલો.
નિદંય.	જન્મ.	ટંટંટં.	કાટ.
મૂલ.	સેંકડો.	હથેાડા.	તપાવીને.
કુઃખ.	જંતુઓ.	ટીપે.	કલાઈ.
	ડીલમાં.		પુષ્કળ.

૨૨] બીજા ધોરણ માટે અંગ્રજી તર્જનાં મનોચત્ર લા. ૧ ચાર આના.

સિક્કા.	ધણાંખરાં.	કુમળું.	જળ.
સિવાય.	તપેલાં.	વણીને.	ધરો.
ટંકશાળ.	થાળીઓ.	ખાટલા.	દાંડી.
પાઠ ૪૫.	વાડકા.	મુળીઆં.	ઉપલાણે.
પિત્તળ.	તાસકો.	સોયા.	પાણીવોટ.
દલસુખ.	ખરણી.	ધારવાળી.	સુંવાળી.
ગાડી.	પવાલી.	ઉંડાં.	સરકટ.
પૂછ્યું.	શિરોધ.	ખેડવાથી	વાટ.
ધાતુ.	ખાટી.	શકાતું.	સળીઓ.
હકીકત.	કટાય.	દાલ.	સાદીઓ.
પસંદ.	જલદી.	ઝીંઝવો.	ઝુંપડાં.
ખાણુમાંથી.	કટાતું.	ચરાઉ.	ટોપલીઓ.
જસત.	માંજેલાં.	મંજ.	તમાકુ,
મેળવણીથી.	ચળકાર.	ગડીઓ.	પુટીને.
તાળાં.	સસ્તુ.	સુગંધ.	મુંજ
મજગરાં.	કુંચી.	મોથ.	પાઠ ૪૭.
કડાં.	પાઠ ૪૬.	ખુજળી.	જુવાર.
સાંકળો.	પાંદડીતું.	ધુપેલમાં.	ગુચ્છો.
		અત્તર.	

મેળે.	રાતડીઆ.	કાશ.	કચારડા.
સાંઠા.	પાઠ ૪૮.	ચવડું.	પાળવાળા.
ડાંગર.	ખાવટો.	જડેલું.	લીલાંછમ.
પરાળ.	ખેડુત.	સડ.	ઝપાટો.
ખાઝેલી.	સખત.	ધુસરી.	વાર.
ગાંઠો.	મજુરી.	છડો.	કચારો
મળંગ.	વળગું છું.	ખેડાઇને.	ધર.
કાતળી.	સામડું.	ચાસ.	તર.
ધઉં.	ભાથું	પાળતો.	છુટું.
પૂરીને.	અથાણું.	અન્ન.	કાદવ.
મહીકાંઠા.	રોટલી.	સતોષે.	કીચડ.
નામલી.	ચટણી.	લટું.	સદા.
સામો.	ભાણ.	ઉત્તમ.	સુકવરો.
થેક.	કોઢમાં.	ખંતથી.	દાણા.
બીડમાંથી.	નીરું છું.	શીખ.	ભરડીને.
છડીને.	છાશ.	પાઠ ૪૯.	ખાડવાથી.
ઢબરાં.	કૌવતવાળું.	કેશવરામ.	રાંધીને.
ખસલી.	આળસુ.	ટાંકણે.	પાઠ ૫૦.
ડબ.			શેરડી.

૨૪] સુરત શહેર તથા ચૌથાંત્રી તાલુકાનો ભૂ. શિ. અદી આના

રણછોડ.	પેસી.	લાયક.	બગાડયું.
આટલું.	અટકાવવાને	માંદા.	દુચ્છા.
કોલું.	પાકટ.	દળીને.	ઘડાં.
તેડી.	કડકડ.	લોટ.	ખુણાવાળાં.
પડછા.	તાવડામાં.	કણક.	પેડે.
સંબંધી.	ઉકાળતાં.	હિસાબે.	હુકમ.
પુષ્કળ.	ઘટ.	પૈસાદાર.	જન્મ.
દબાવી.	પાઠ પ૧.	રોટલી.	રક્ષણ.
વેંત.	રસોઇ.	પાઠ પર.	ડંખ.
ગાંડા.	તપેલી.	મધમાખ.	મહીના.
પીતને.	બેઉ.	તતકાળ.	ચોકખા.
તરકારી.	ધીમા.	મધપુડા.	જંતુને.
દસ.	ધરડાં.	લટકતો.	હુમર.
અગિઆર.	ઉબળો.	વાધરી.	ચૂસી.
ડુક્કર.	બે.જે.	કામળો.	સરે.
શિયાળવાં.	સફેદી.	ઓઢીને.	ડાહી.
	રંધાઇને.	ધુણી.	દીસે.
		એટલે.	

શ્રીજી ચોપડીનો “ઉઠકેશન શિક્ષક” ગ્રંથ આના. [૨૫]

કરોળીઆ.	ભિંજાઈ.	૩.	ગરતન.
મંડોડા.	મળીજાય.	તણખલાં.	કેશવાળી.
ઉવોળી.	કુકડો.	ખુણે ખેંચરે.	જાંઘ.
જવડાં.	ખાળવે.	વાળ.	થાપા.
પાઠ પડ.	ગીકણ.	ગિન.	નકર.
ખતક.	ખસીને.	ભુરાં.	સપાટા.
મરવાં.	સાંજર.	ટપકાં.	ઝપાટામંધ.
સોખ.	ઉકરડા.	મેળવતાં.	લગામ.
કાદર.	ખોતરવાની.	રઝળીને.	પાછલા.
ખાખોચાઈ.	ડેવ.	ધીમેધીમે..	ચપટા.
વારંવાર.	વહાણું.	ફાયદો.	ભુસું.
ખીછાં.	કુકરેકુક.	વીણી.	મડ.
ચીકટ.	પાઠ પ૪.	સમડી.	ઝડપથી.
ભિંજાતું.	ચીંચીં.	ખચ્યાં	દોડનાઈ.
દાંડીઓ.	તડકે.	પાઠ પ૫.	મજલ.
જોડાયેલાં.	નાખ્યા.	ઘોડો.	પાણીદાર.
અણીદાર.	દોઢયે.	સુંદર.	વસાઈ.
ખીછ.	જવડાં.	સુંવાળા.	નાળ.
			નીમકહલાલ.

૨૬] બીજા મોરચાનો “મુખગણિત શિક્ષક” પેણા જે આના.

પ્રીતિ.	મધિડાને.	પાઠ ૫૭.	શીંગડાં.
શરત.	કેટલોક.	ગોકળગાય.	મોઢું.
ટટીઓ.	જુમખો.	મોતીભાઈ.	કરડી.
કુદાવે.	ખોંખારે છે.	તફાવત.	ગળું.
જન.	ભૂંકે છે.	ધડ.	પાછળ.
ઉપયોગી.	વહ્યા.	ડોકું.	વચલે.
સવારી.	ધણી.	માથું.	કો ૧.
સડાઈ.	અડીઅત.	મોંમાં.	કાંડું.
શિકારમાં.	ઠોઠ.	જાન.	હથેલી.
ખરદાસ.	મહેનતુ.	તાળવું.	પેટ.
ત્રીસ.	ધીરજવાળું.	હોઠ.	પેડું.
સુધી.	કહ્યાગરં.	હડપચી.	કેડ
પાઠ ૫૬.	તબેલામાં.	કપાળ.	ગાળે.
મોતીલાલ.	ટકું.	પોપચાં.	ઢોંચણ.
શેઠ.	ખચ્ચર.	પાંપણ.	સાથળ.
નાળખંધ.	ઢંકું.	ખાળે છે.	પાટલી.
ઉચકી.	કુંગરા.	લમણાં.	તળીડું.
જગુભાઈ.	ચલી.	ગાલ.	એડી.
			પછવાડે.

પહેલા ધોરણનો “મુખ્યચિત્ર શિક્ષક” હોદ્દા આનો. [૨૭

ધુંદી.	પાઠ ૫૬.	કત્યાઈ.	ખાદી.
પાઠ ૫૮.	રંગરેજ.	રાખોડી.	ખાસ્તો.
ઈંદ્રિયો.	કાસમમીઆં.	ઓછાવત્તા.	સેલું.
સ્વાહ.	છુટ્ટી.	શીખ્યા.	જમદાની.
લાંબું.	ખૂલતાં.	પાઠ ૬૦.	જંગલ.
ટુંકું.	પડીકાં.	ઉઘાડો.	જંગલી.
ઉંચું.	ઘેરો.	ધૂજે.	રંગદાર.
વાસ.	કીરમજી.	ટેવ.	પશુ.
સૂંધી.	પાવડી.	ખનાત.	ઢાંકણ.
મઝાની.	સેલાં.	ફલાનલ.	રૂવાં.
દીધી.	ખાયડીઓ.	ઘોતલી.	ગરજ.
ધખાકો.	સાહલા.	અંખરખી.	માછલાં.
સાંભળ્યો.	ચઢાવે.	કપાસ.	ભીંગણાં.
સંભળાવો.	કેસર.	કાંતીને.	
વસ્તુ.	કેસરીઓ.	સુતર.	
ઉનું.	નારંગી.	દહાણમાં.	
લીસું.	તપખીરીઓ.	દાશીવાણીઆ.	
	જાંબુડો.	છીંટ.	

ત્રીજી ઓપડીનો

‘ફિક્કરેશન શિક્ષક’

૨૮] સુરત શહેર તથા ચૌધોસી તાલુકાનો ભૂ. શિ. અદી આના

જોડણીના એકજ સરખા

 નિયમવાળા શબ્દો.

દિવાળી. શિયાળ. શિયાળો. વિષ્ણુ. પિત્તળ.
મિદાઇ. સિયાઇ. ઇલાજ. શિકાર. શિકારો. રિસાળ.
રિસાય. રિસાવું. મિલ્લુ કિલ્લો. મિડો. વિવાહ.
મચ્છા. સિસોદી. ખિચારો. વિચાર. વિચારી.
વિચાર્યું. પિચેર. ભિખારી. નિચાવું. સિવાય.
વિચાય. શિરોઇ. હિસાબ. નિશાન. નિશાનો.
નિશાની. વિદ્યાર્થી. વિશાળ. વિશેષ. વિજ્યા.
ઇશાન. પિવાડતો. શિખામળ. નિહાળ્યું. શિયાળવાં.
નિર્ધાર.

દુક્કર. મુદ્દત. ઉત્તર. ઉત્તમ. ખુલ્લું. મુલ્લાં.
ઘૂલી. ગુસ્સો. ઉઘોળી. ગુચ્છો. મુકુંદ. કુંદ. સુધાર.
ઉજસ. ઉનાળો. સુવાડી. ગુમાવે. કુલાડી. ઉલાવી.
પુલાવી. પુવારા. મુળીઉં. મુખીઉં. પુરાવી. ઉલાડી
ઉલાડો. કુખાવી. જુવાર. કુદાવે. ગુમાવ્યું. મુકાવ્યું.
પુલાવ્યું. પુષ્કળ દુશ્મન. ઉડાડ્યો. ઉડાવવા. પુલાવવા.

પાંચમા ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” ત્રણ આના. [૨૬

ચીસ. રીસ. ઠીક. શીખ. ડીસ. પીછ. પીઠ.
ખીડ. પીવી. તણી. દીઠી.

ફૂલ. જૂલ. તૂલ. પૂલ. મૂલ. ખૂમ. ખૂશ.
ઊન. દૂર. પૂર. ધૂળ. સૂદ. લૂણ. મૂળ.

ધણિયાણી. રણિયામણી. અગિયાર. દોહિ-
આળું. હોશિયાર.

કઠિન શબ્દો.

ખૂટી. તૂટી. ફૂટી. જાડી. ઊચી. ધૂમી. પૂસી.
સૂણી. જૂસી. ઊગે. ચૂસે. મૂખ. સૂચ. પૂર્વ.
ધૂળે. રૂ. રૂડું. ફૂટેલું. ફૂટ્યું. પૂછ્યું. ભૂખ્યું. ઊઠ્યું.
ફૂલ્યું. ફૂલ્યું. ઊખ્યો. ભૂખ્યો. તૂટેલો. જૂટવી.
મૂકેલું. જૂલીશ. ઊગતો. પૂરવા. રૂપીયા. ધૂજતે.
જૂલથાપ. ખૂમસુરત.

ચંદ્ર. વંદી. ખંત. તંબુ. જંતુ. ચંબુ. ઘંટ.
ગંધ. ઠંડી. ઘંધો. ગંજ. પંડે. ડંખ. અંધારું.
ચંદ્રમા. પંખેર. રંગેલું. અંજર. સંતરાં. તંબર.
નાંખર. છંછેટે. ડંખીએ. અંજી. સંતાપ. સંદેશો.
અંતાડી. સંભાળ. સંપત. સંકટ. સંતોષ. સંખંધી.

સંસાર. કંસાર. ઇંસારો. પંપાળી. લંગડો. ખંતીલા.
 ઠંડક. હંમેશાં. અંગારા. ટંટંટં. રંધાઇ. મંકોડો.
 જંગલ. જંગલી. પંદરમી. બંદીખાનું. રંગદાર.
 રંગાએલું. ઢંઢાએલું. અંગુઠીઆં. નંખાવવું. ટંક.
 શાળ. સંભળાયો. અંગરણી

ખાંગ. હાંડી. માંડો. જાંપો. ખાંધે. ફાંફાં, ભાંગી
 દાંડી. કાંઠો. સાંઠો. ગાંઠો. જાંખો. દાંત. જાંઘ.
 તાંબું. લાંચું. કાંડું. માંદું. વાંસળી. ચાંદની.
 આંગળું. ખાંચ્યો. આંધળો. ચાંપ્યુ ટાંકણે. ગાંગડો.
 માંજાએ. સાંકળો. માંજેલું. પાંદરી. ડાંગર. ખાંડવું.
 રાંધવું. માંજર. પાંપણ. કાંતવું. ઢાંકણ. સાંમળ્યો.
 તાંખાકુંડી.

નિંદે. સિંહ. સિંધુ. ઇંચ. ઇંડું. હિંમત.
 કિંમત. હિંચોળો. મિંજતું. મિંજય.

વીંછી. સીંચી. છીંટ. ચીં. ચીં. લીંગલી.
 લીંચણ. લીંચડો. શીંગડાં. ભીંગડાં.

ઉંડું. હુંડી. ઉંચકી. કુંવર. ગુંજર. હુંકડું.
 પુંકાય. હુંકાણું. છુંદાઇ. ગુંગળાઇ. સુંવાળી.

ઊંધ. હૂંફ. મૂંજ. ઊંહ. ગૂંઘૂં. બૂંકે. સૂંધી.

૭૧] બીજા ધોરણ માટે અંગ્રજીતનાં મનોચત્ત ચાર આના

પેંકા. વેંત. ભેંકડો. સેંકડો. પેંતરા. જેંચાઈ.
જેંચતાણુ.

ભાં. ભાં ભાં. ઢાંગ. પોંક. ચોંટી. સોંપી.
સોંખ્યો. ગોંધનો. જોંખારો. ઘોંઘાટ.

દિશા. પિના. વિષે. મિત્ર. ચિત્ર. વિદ્યા. છિદ્રો.
શિખંડ. દિવસ. શિવરાંકર.

ઋતુ. સુનું. જુડું. ભુસું. છુટું. છુટો. સુખો.
ગુનો. ચુરો. ચુ ૧. ભુરો. મુચ્છો. બુરું ભુરું.
મુખી. સુખી. સુધી. ધુણી. ખુણા. દુઆ. કુવા.
પુટ. પુત્ર. કુકડા. પુટકા. ઉદય. પુતળી. પુદી.
મુલક. ઉલટ. ઉલટા. ઉલટું. દુખવો. પુછડો. ઉમર.
હુકમ. કુતરું. હુમલો. હુલો. જુલતાં. ઉમદા.
ખુરસી. સુગમ. લુગડું. ઉથલી. ઉખડી. કુમળું.
સુપડું. ધુસરી. ઉજગો. જુમખો. સુતર. પુનેમ.
કુટેવ. ઉછેરી. ઉમેલો. જંચકયું. ઉતરાણુ ઉતાસીશ.
ઉછેરયું. ઉકાળતાં. ઉકરડા. ઉગમણી. ઉપરાંત.
ઉપનાણુ. ઉપયોગ. ઉદેસીંગ. ગુજરાન. નુકસાન.
પુટપટી. સુખડીઓ. સુતરાડે. સુકવશે. મુસલમાન.

૩૨] ખીજ ઘેરણનો “મુખગમિત શિક્ષક” પોણા બે આના.

ત્રીસ. લીટા. દીઠા. મીઠું. તીર્થ. દીપ્તું. સીધું.
લીસું. લીલું. ટીપે. દીસે. ધીમે. પીછાં. નીરું.
શીખ્યો. ભીડ્યો. નીમ્યો. ઠીકરું. શ્રીરામ. દીપડો.
નીમેલો. દીમણું. છીનવી. શીતળ. તીતર. કીચડ.
જીવડું. ચીકટ. પીરસેલું. પીતરાઈ. નીમણુક.
પીગળતો. કીરમજી. લીલાંછમ. શીખવશો. નીમક-
હલાલ. ચીતરામણ.

કઠિન મળતા શબ્દોની તારવણી.

ચંબુ. તંબુ. જાંબુ. જંતુ. સિંધુ. વાળુ.
દયાળુ. ગુરુ. ધર. તર. શર. વર. વાર. મનુ.
નાનુ. ભાનુ. વહુ. બહુ બેડિ. ઋતુ. ધાતુ વસ્તુ.
બાપુ. પેદુ. કેલુ. ટટું. પશુ. પંખેર ચરાડિ. સુતરાડિ
ચઢાડિં. તમાકુ. આળસુ.

તિથિ. મિનિટ. 12કિટ.

નહિ. જગપતિ. પ્રીતિ. વનસ્પતિ. ભક્તિ.

ખેડુત. બહાદુર. પાટલુન. નીમણુક. હળપુણી.

અઠવાડીકે. પખવાડીકે. અમાગીકે. પગથીકે.

ખાબોચીકે,

પહેલા ધોરણનો “મુખ્યગણિત ગિણક” હોલ આનો. ૩૩

ઝટ. ઘટ. કાટ. ઘાટ. ફાટ. માટ. વાટ. હાટ.
છીંટ. પુટ. પેટ. ભેટ. લોટ. સપાટ. સ્લોટ. પોપટ.
ગભરાટ. ચળકાટ. રાજપાટ.

ઠઠ. મઠ. પીઠ. જોઠ. શેઠ. ઠોઠ. હોઠ.

ગઢ. ટાઢ. દાઢ. દઢ.

રત. માત. રાત. લાત. હાલત. હેત. ખંત.
સંપત. અનંત. [વદ. રદ. યાદ. સુદ. કેદ.

જીજ્ઞાસુનાંશ્વર

પરમેશ્વર. કર્યું. ભક્તિ. પૃથ્વી. ધમંશાળા.
ખનાળ્યો. ખાંચું. આળ્યો. કયાંથી. ચંદ્રમા સરજ્યાં.
સરજ્યું. ઊંડ્યો. વણું. ભ્રમર. પૂર્વે. ચંદ્ર. ભક્ત.
ધ્યાન. મુદ્દનાં. પત્ર. શ્રાવક. વસ્ત્ર. ત્રીસ. ચૈત્ર.
પર્વ. રસ્તે પિત્તળનાં. લક્કડ. પુષ્કળ. દ્રાક્ષ.
સજ્જડ. ડાહ્યો. દોસ્ત. ખચ્યો. જાલ્યો. પ્રેમ. ભાગ્ય-
શાળી. વિદ્યા. પુત્ર. શીખ્યો. વિચાર્યું. મસ્તીમાં.
પહેંચાડ્યો. જક્કો. ખચ્યું. પ્રાણીઓ. અજાણ્યું.
સમજાવ્યું. ઊંધ્યાં. મુદ્દન ભાગ્યે. કરડ્યો. પસ્તાયો.
પહેંચી. ચત્ન. ફાળ્યો. લીડ્યો. છઢી. નિર્ધાર.

ચકભિન્નુ. કચ્છ. ઠરાળ્યા. સિલ્લુ. ઠર્યા. કિલ્લો.
 ચક્કર. રહો. થાકયો. ઉકાડયો. દદ. છુટી. જમ્યો.
 પાળ્યું. મિત્ર અધુ. સ્વાદે. ધાન્ય. ભાંડ્યું. દોડયો.
 રૂંટયું. પસ્તાયો. જણાવ્યો. દાખ્યો. કયારે. કદા.
 કલેશ. રામચંદ્રજી. દર્પણ. શ્રીરામ. કૌશલ્યા.
 પૂરે. ઊગ્યો. ઇચ્છા. માર્યા. ગણકાર્યું સર્વે. રાખ્યું.
 વાળ્યું. પ્રધાન. મંગાળ્યા. વિચાર્યું. બ્રાહ્મણ વિદ્યાર્થી
 મૂખ. ઇશ્વર. જન્મ. ગુસ્સો. પસ્તાઈ. પસ્તાય.
 ગાઈ. સ્ટેશન. સોંપ્યો. પાળ્યો. નવાડયો. જણાવ્યું.
 ફેંક્યું. કેળવ્યો. બાંધ્યો. વચ્ચે. ખસેડયો. ચઢાવ્યો.
 ખવડાવ્યો. માન્યો. ઓઢો. પૂછ્યું. અલ્લા. નીમ્યો.
 સાંભળ્યો. ચોકખું. પહેાંચ્યા. જડ્યું. અર્ધી.
 ગુમાવ્યું. તણ. કયું. ઉંચક્યા. ખુલ્લું. ખગાડ્યું.
 ખન્યો. નિહાળ્યું. ડર્યો. કહ્યું. ભૂખ્યો. વેચ્યો.
 લજવ્યું. દોડ્યું. ઝાલ્યું. ભૂખ્યું. ભર્યા. સોંપ્યું.
 ભટ્ટી. ચાંપ્યા. દાઝ્યું. આણ્યો. રડ્યુંખડ્યું. આપ-
 કર્મી. પરણાવ્યો. તીર્થ. છોડ્યું. લશ્કર. પ્રાર્થના.
 દુશ્મન. ભેટ્યા. મેળવ્યું. ચર્યો. પુલાવ્યું. ઉતર્યો.
 ભૂલ્યો, ધૂળતો. પહેર્યા. વર્ગ. સ્ત્રી. અર્ધી. ચોકખાં.

ત્રીજી ચોપડીનો “ડિકટેશન શિક્ષક” ત્રણ આના. [૩૫

વસ્ત્રાં. પ્રભુ. સરજાળ્યાં. સૂર્ય. સ્થોય. વનસ્પતિ.
પદ્મવ. પશ્ચિમ. વસ્તુ. ઉત્તર. સ્થેટ. વિજ્યા.
મધ્ય. મુકાબુ. બદોબસ્ત. બેડયું. માસ્તર.
દાકતર. લક્ષ્મણ નિર્દય છિદ્રો. સિક્કા. સસ્તુ. અત્તર.
અન્ન. લઠ. ક્યારા. ક્યારડા. તત્કાળ. બગાડયું.
હુનર. ઉદોગી. નાખ્યા. પ્રીતિ ત્રીસ. ટેંદું.
ખચર. ઇંદ્રિયો. સાંભળ્યો. કત્યાઈ. વત્તા. ખાસ્તો.

મળતા બેડાક્ષર.

પર્વ. સર્વ. ગાડ. માર્ગ. તીર્થ. પૂર્વ. મૂર્ખ.
સૂર્ય. કર્મી. અર્ધું. મણકાર્યું. ભર્યું. અર્ધો. કર્યો.
માર્યાં. પહેર્યાં. કર્યો. ચર્યો. ડર્યો. ઉતર્યો. પ્રાર્થના.
વર્ણન. નિર્દય. નિર્ધાર. દર્પણ.

પત્ર. પુત્ર. મિત્ર. ચૈત્ર. ત્રણ. ત્રીસ. પ્રભુ. પ્રેમ.
અમર. પ્રધાન. શ્રાવણ. શ્રાહણ. પ્રીતિ. ધૂજે. ધૂજતો.
ચંદ્ર. ચંદ્રમા. ઇંદ્રિયો. વસ્ત્ર. સ્ત્રી.

ચક્રર. નક્રર. લક્ષ્ડ. સજ્જડ. ખચર. સિક્કા.
જકી. છુટી. કદા. ટેંદું. અત્તર. ઉત્તમ. પિત્તળ.
વત્તા.

૩૬૧ બીજા ધોરણનો “મુખ્યગણિત શિક્ષક” પોણા બે આના.

અમ. હુમર. લદ્દ. છટ્ટી. ભટ્ટી. પત્થર.
કત્થાઈ. વિદ્યા. વિદ્યાર્થી. રહ્યો. ડાહ્યો. કહ્યું. ભકત.
ભકિત. જુદિત. દુરમન. લરકર.

પરીક્ષાના ડિકટેશનમાં આવનાર શબ્દો.

પરમેશ્વર. ભકિત. પૃથ્વી. બાંધ્યું. ચંદ્રમા.
દયાળુ. હોશિયાર. વર્ણન. જમર. પુટડા. ચંદ્ર.
ધ્યાન. પત્ર. પંખેડું. ઋતુ. શ્રાવણ. વસ્ર. તિથિઓ.
અશાડ. વિષુદ્ધા. પિત્તળ. મિઠાઈ. પુષ્કળ. સુતરાઉ.
દ્રાક્ષ. સિપાઈ. પુદ્ડી. કૂદતી. સજ્જડ. ડાહ્યો.
ઠીકરું. નિશાન. ઢગલા. અથડાયું. છુંદાઈ. ભાગ્યશા-
ળી. વિદ્યા. શેઠાણી. વિચાર્યું. ચૌદું. ગવેડું.
પહેંચાડ્યો. હાડવૈદ. જક્કી. હૂંફ. પિવાડતો. વિચાય.
સાચવણ. ચાંદની. ઝંધ્યાં. સટકી. રિસાળ. મુદ્દલ.
ભાઈભાંડું. ઢોંગ. પાટલુન. હિંમત. છટ્ટી. નિર્ધાર.
યત્ન. ચગદાઈ. કિદલો. ચક્કર. ધૂમી. રહ્યો. ઉઠા-
ડ્યો. ભૂલથાપ. દદ. છટ્ટી. અધું. સ્વાદે. કુટુંબ.
ધાન્ય. અંગેઠી. ઘોતલી. દોડ્યો. ફૂટેલું. પસ્તાયો.

મુરત શહેર તથા ચોર્યાસી તાલુકાનો બૂ. શિ. અદી આના. [૩૭

ઢોંગતી. ઝૂટવી. જે'ચનાણુ. સહીઅરો. વિવાહ.
કદા. કલેશ. દર્પણુ. કોશલ્યા. ગણુકાર્યું. દશરથ.
પ્રાહણુ. વિદ્યાર્થી. મૂખં. ધણિઆણી. ઇશ્વર.
લોહિઆણું. ભાંગીતૂટી. પસ્તાઇ. સ્ટેશન. સદેશો.
સોંપ્યું. દુઃખ. હુકાણું. ઓકવણુ. સિસોટી. મિનિટ.
હીંચકા. દેરડું. હિંચોળો. લીમણું. ઓદ્દો. રૈયત.
નીમણુક. પૂછ્યું. દીલેગીરી. ઢેકાઢળીઆ. ચોકખું.
ગુમાવ્યું. શિખામણુ. નિહાળ્યું. ખૂબસૂરત. ભૂખ્યો.
શીંગડું. ખડખડાટ. ગભરાટ. ભટ્ટી. પિએર. તીર્થ.
ઉદ્દેમીંગ. ઓચીંતી. લશ્કર. તડંગધુમ. દુશ્મન.
ગુસ્સો. હંમેશાં. ધૂજતો. સ્ત્રી. અંગુડીઆં ધોળણુ.
મહિમા. સિંધુ. સનિતા. સવિન્નમણી. સ્હોચ. વન-
સ્પતિ. પક્ષવ. નાગિએરી. વિશેષ. શિખંડ. પશ્ચિમ.
દક્ષિણ. વસ્તુ. સ્લોટ. વિન્યા. મુકુંદ. પુટપટી.
મધ્ય પગથીડે. ટેમત્ર. ખુરસી. નિયાણુ. ઇશાન.
અધિકારી. બદોમસ્ત ઢેડ. તક્તાટી. માસ્તર. ટપાલી.
ગેરહાજર. હાકતર. ઘોંઘાટ. ટિકિટ. મિનિટ. નિર્દય.
જંતુ. છિદ્રો. તાંબાકુંડી. કથરોટ. સિક્કા. ટંકશાળ.
ખાતુ. મેળવણી. શિરોઇ. ચળકાટ. પાંદડી. સુખંધ.

૩૮] પાંચમા ધોરણનો “મુખ્યગણિત શિક્ષક” ત્રણ આના.

ધુપેલ. ઉપલાણ. સાદડી. ગુચ્છો. સળંગ. ઢેબરાં.
અથાણું. કૌવતવાણું. આજસુ. હળપુણી. ધુસરી.
અન્ન. સંતોષ, લઈ. ઉત્તર. ઉત્તમ. ઢાંકણું. અગિ-
આર. શિઆળવાં. તત્કાળ. ધુણી. રક્ષણ. હુન્નર.
ઉઘોગી. લિંબતું. તણખણું. નીમકહલાલ. પ્રીતિ.
ટટ્ટીઓ. કુઠાવે. અડીઅન્ન. કઠ્યાગરં. કાંડું. પેદું.
ઢીંચણ. ઇંદ્રિયો. ધબાકો. જ્ઞાન. સાક્ષી. જાંબુડો.
કત્યાઈ. ધૂજો. ફલાનલ. દોશીવાણીઆ. ઢાંકણ.
લીંગડાં.

❧ ત્રીજા ધોરણ માટે ❧

“ડિક્ટેશન શિક્ષક” ભાગ ૩. ત્રણ આના.

“મુખ્યગણિત શિક્ષક” ભાગ ૪. બે આના.

ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની

પ્રશ્નોત્તરમાળા અઢી આના.

સુરત જિલ્લાનો ભૂગોળ શિક્ષક અઢી આના.

સુરત જિલ્લાનો નકશો ચાર આના.

કર્તા-છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

શાહપોર-સુરત.

બીજા ધોરણનો “મુખગણિત શિક્ષક” પોષ્ટા બે આના. [૩૬

છગનલાલ મેતીરામ શાહ કૃત.

✽ શીખવા શીખવવાનાં સર્વોપયોગી

લોકપ્રિય સરવ્ર સસ્તાં પુસ્તકો ✽

ભલે ખરીદો નહિ. ~~જાણ~~ પણ એકવાર જુઓ.

❧ બાળવર્ગથી પાંચમા ધોરણ સુધીના. ❧

 “મુખગણિત શિક્ષક”

✽ બાળવર્ગથી પાંચમી સુધીના. ✽

“ડિક્ટેશન શિક્ષક”

✽ બીજા ધોરણ માટે ગણિતના પાયા રૂપ ✽

 અંકગણિતનાં મનોયત્ન.

✽ ભાગ ૧ જેમાં:—૧૨૦૦ દાખલા છે. ✽

તદન સુધારેલી વધારેલી નવી આવૃત્તિનો

સુરત શહેર તથા ચોર્યાસી તાલુકાનો

ભૂગોળ શિક્ષક અઢી આના.

અઘાપિ બહાર ન પડેલી એવી

ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની

પ્રશ્નોત્તરમાળા અઢી આના.

કર્તા:—છગનલાલ મેતીરામ શાહ.

શાહપોર-સુરત,

“ડિક્ટેશન શિક્ષક” માટે

અભિપ્રાય.

રા. સા. ગણપતરામ અનુપરામ ત્રવાડી.
રાજકોટ મેલ ટ્રેનિંગ કોલેજના

માનિ પ્રિન્સિપાલ સાહેબ.

તા. ૨૮-૬-૧૯૧૭ના પત્રમાં લખે છે કે:—

“સલામ-તમારા તરફથી અવલોકનાર્યે” “ડિક્ટેશન શિક્ષક” ભાગ ૧. ૨. નામનાં બે નાનાં પદ્ય ઉપયોગી પુસ્તકો મળ્યાં. તે બેતાં જણાય છે કે તમારો આ શ્રમ બાળકો, શિક્ષકો અને કેટલોક દરજ્જે લેખકોને પાણુ અત્યંત ઉપયોગી થઈ પડશે. આ પુસ્તકોનો ઉપયોગ કરવાથી બાળકોને ગણી ચોઢી મહેનતે બેઠણીનું સારું અને ચોકસ જ્ઞાન થશે. તમોએ વાંચનબાળામાં ઘણાખરા મુશ્કેલીવાળા શબ્દો તારખ્યા છે, અને તેને વિવિધ રીતે ગોઠવી શિખનાર શિખવનાર ઉભયને સરળતા કરી આપી છે.

વળી સારા કાગળ, મોટા ટાઈપ અને શબ્દોના છુટાપણાને લીધે એ પુસ્તકો આંખને આકર્ષક થાય તેવાં છે.

એકંદરે મારા ધારવા પ્રમાણે તમારાં પુસ્તકો શ્રતુલેખના શિક્ષણમાં મહદગાર થઈ પડશે, તેથી કેળવણીની દ્રષ્ટિએ બેતાં તેને ટેકસ્ટ બુક્સ તરીકે સ્વીકારી શકાય તેવાં છે એજ.”

ગેરંદી ! ગેરંદી !! ગેરંદી !!!

નીચેનાં પુસ્તકોનો ઉપયોગ કરવાથી

આપોઆપ બુદ્ધિ ખીલવવાની સાથે

પરીક્ષામાં નાપાસ થવાની ધાસ્તી રહેશેજ નહિ.

ભલે ખરીદશે નહિ, પણ જોજો તો ખરા; જોવાથી લાભ થશે.

બાળપોથીથી પાંચમી સુધીના } 'ડિક્ટેશન શિક્ષક'
કન્યાવાંચનમાળા પુસ્તક લાનો

બાળવર્ગથી પાંચમા ધોરણ સુધીના } મુખ્યગણિત શિક્ષક

ગુજરાતની સાઠ ભૂગોળની

મુખ્ય ઇલાકાની ભૂગોળની

હિંદુસ્તાનની સાઠભૂગોળની

“પ્રશ્નોત્તર માળા”

બીજા ધોરણ માટે } અંગ્રેજીગણિતનાં મનોચત્ર

સુંદરજી કૃત નવી પહેલીના અર્થ બે આના.

મુરત જિલ્લાનો

ચાર્યાસી તાલુકાનો

મુરત શહેરનો

} 'ભૂગોળ શિક્ષક'

કર્તા-છગનલાલ મોતીરામ શાહ.

“મુખ્યગણિત શિક્ષક” વગેરેના કર્તા શાહપોર-મુરત.

